

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI WOJSK INŻYNIERYJNYCH

JAWNE

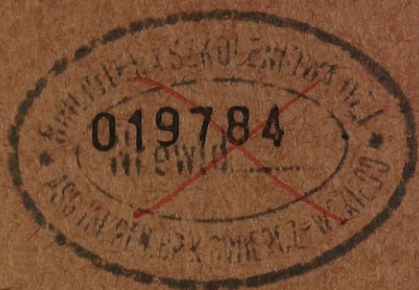

Egz. Nr 1

ppłk mgr inż. Zdzisław MYDŁOWSKI

**ZAKRES OBOWIĄZKÓW I DZIAŁALNOŚCI
SZEFA ZABEZPIECZENIA INŻYNIERYJNO-SAPERSKIEGO
WOJEWÓDZKIEGO SZTABU WOJSKOWEGO**

(Wykład)

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Sztabu Szkieletu Specjalnych

44943

WARSZAWA

CZERWIEC

1972

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO

im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI WOJSK INŻYNIERYJNYCH

JAWNE

Egz. Nr**1**.....

ppłk mgr inż. Zdzisław MYDŁOWSKI

**ZAKRES OBOWIĄZKÓW I DZIAŁALNOŚCI
SZEFA ZABEZPIECZENIA INŻYNIERYJNO-SAPERSKIEGO
WOJEWÓDZKIEGO SZTABU WOJSKOWEGO**

(Wykład)

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASB WP
Archiwum i Biblioteka Zbiarów Specjalnych

44943

WARSZAWA

CZERWIEC

1972

A K A D E M I A S Z T A B U G E N E R A L N E G O
im.gen.broni K.Swierczewskiego

KATEDRA TAKTYKI WOJSK INŻYNIERYJNYCH

JAWNE

Egz.Nr. ... 1

ZATWIERDZAM
SZEF KATEDRY TWInż.

PRZEKLASYFIKOWANO
Protokół Nr 12657

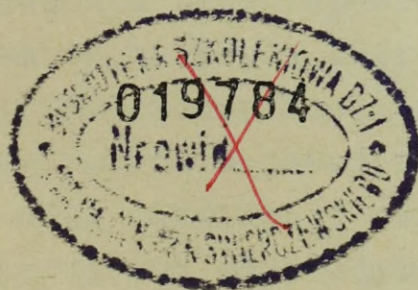
/-/ plk dr T.PROCAK

PODSTAWA
Ustawa z dnia 22 stycznia 1999 roku
art. 86 ust. 2
(Dz. U. RP Nr 11, poz. 95)
.....
podpis

ppłk mgr inż. Zdzisław MYDŁOWSKI

ZAKRES OBOWIĄZKÓW I DZIAŁALNOŚCI SZEFA ZABEZPIECZENIA
INŻYNIERYJNO-SAPERSKIEGO WOJEWÓDZKIEGO SZTABU WOJSKOWEGO

Wykład

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WY
Archiwum Biuletynu Zbiorów Specjalnych
Nr ewid.

44943

WARSZAWA

CZERWIEC

1972 r.

SPIS TREŚCI

	<u>Str.</u>
Wstęp	3
I. Rola i miejsce WSzW jako jednostki organizacyjnej sił zbrojnych	4
II. Rola i miejsce szefa zabezpieczenia inżynieryjno- -saperskiego w składzie WSzW.,	6
III. Zadania zabezpieczenia inżynieryjnego realizowane w okresie pokoju.....	7
IV. Zadania szefa zabezpieczenia inżynieryjno-saper- skiego w okresie osiągania wyższych stanów gotowo- ści bojowej	13
V. Zadania zabezpieczenia inżynieryjnego realizowane w okresie wojny.....	14

Załączniki:

1. Zadania zabezpieczenia inżynieryjnego obrony województwa.
2. Zadania szefa zabezpieczenia inżynieryjno-saperskiego WSzW
w okresie osiągania wyższych stanów gotowości bojowej.

W S T E P

Województwo w strukturze administracyjnej państwa a tym samym i w strukturze obrony kraju, stanowi niezwykle ważne ogniwo. System obrony obszaru województwa stanowi bowiem część systemu OTK i obejmuje określoną strukturę organizacyjną oraz siły i środki oddziaływania politycznego, gospodarczego, militarnego i obronnie zorganizowanego społeczeństwa.

Na organizację obrony terytorialnej województwa mają wpływ takie czynniki jak: charakter polityczno-gospodarczy, położenie geograficzne na terenie kraju, struktura społeczeństwa oraz ważność pod względem ekonomiczno-militarnym. W obronie obszaru województwa będą występowały ogólne /wspólne/ zadania^{typowe} dla wszystkich województw oraz zadania szczególne, specyficzne dla niektórych grup a nawet dla poszczególnych województw. Z tego powodu także rola i zadania poszczególnych województw w systemie OTK są różne. Zadania ogólne mogą występować także w mniejszym lub większym zakresie w zależności od specyfiki województwa.

Do zadań ogólnych /wspólnych/ występujących w mniejszym lub większym zakresie we wszystkich województwach należą:

- organizacja systemu powiadamiania i alarmowania o zagrożeniu obszaru województwa;
- zabezpieczenie funkcjonowania organów władzy i działalności gospodarczej województwa oraz rozwinięcia i obsługi systemu kierowania i zarządzania. /WKO, PKO/;
- udział w zabezpieczeniu przegrupowania wojsk operacyjnych własnych i sojuszniczych przez obszar województwa;
- zabezpieczenie systemu komunikacji dla potrzeb województwa;
- zapewnienie na terytorium województwa obrony przed bronią masowego rażenia oraz likwidacji skutków jej użycia;
- powoływanie na terytorium województwa sił i środków do wojsk operacyjnych, wojsk obrony wewnętrznej, OTK oraz jednostek zmilitaryzowanych układu funkcjonalnego i terytorialnego;
- zorganizowanie obrony lądowej województwa, która obejmuje: obronę przeciwdywersyjną, przeciwdesantową oraz ochronę i obronę granicy państwowej.

Szczególnymi zadaniami będą np.:

- obrona przeciwdesantowa na wybrzeżu morskim, występująca w województwach nadmorskich;
- osłona i obrona granicy państwowej - występująca w województwach leżących na zachodniej i południowej granicy Polski.

Dla kierowania sprawami obronności województwa - w myśl ustawy o powszechnym obowiązku obrony PRL z dn.21.11.1967 r. zostały powołane Wojewódzkie Komitety Obrony /WKO/, które podlegają Komitetowi Obrony Kraju /KOK/. Poszczególne WKO podlegają PKO /Powiatowe Komitety Obrony/. Organami wojskowymi na tych szczeblach są odpowiednio Wojewódzki Sztab Wojskowy /WSzW/ i Powiatowy Sztab Wojskowy /PSzW/. WSzW jest organem przewodniczącego WKO, a po linii wojskowej podlega dowódcy właściwego terytorialnie Okręgu Wojskowego.

WSzW zapewnia WKO jednolite i skoordynowane kierowanie wszystkimi siłami i środkami województwa przeznaczonymi do wykonywania zadań operacyjno-obronnych. W czasie pokoju WSzW planuje, organizuje, przygotowuje i realizuje całokształt przedsięwzięć związanych z obroną obszaru województwa w sensie operacyjno-obronnym.

W celu lepszego zrozumienia zadań zabezpieczenia inżynierskiego na szczeblu województwa oraz miejsca i roli szefa zabezpieczenia inżyniersko-saperskiego w ich realizacji, krótko zostanie omówione zagadnienie roli i znaczenia całego WSzW jako jednostki organizacyjnej sił zbrojnych, stanowiące w pewnym sensie tło dla rozpatrzenia zasadniczych zagadnień wykładu.

I. ROLA I MIEJSCE WSzW JAKO JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ SIŁ ZBROJNYCH

WSzW jako jednostka organizacyjna sił zbrojnych spełnia dwie podstawowe funkcje:

- a/ funkcje dowodzenia szczebla taktycznego w stosunku do podległych Powiatowych i Dzielnicowych Sztabów Wojskowych oraz jednostek wojskowych OT;
- b/ funkcje terenowego organu wojskowego w zakresie realizacji zadań związanych:
 - z planowaniem operacyjnym obrony województwa;

- z zabezpieczeniem mobilizacyjnego rozwinięcia określonych jednostek wojskowych, uzupełnieniem stanów osobowych sił zbrojnych, formacji samoobrony i jednostek zmilitaryzowanych, administrowaniem rezerwami osobowymi i środków transportowych oraz maszyn inżynieryjnych;
- ze sprawowaniem ogólnego nadzoru nad powszechną samoobroną ludności jak również innych zadań wynikających z uchwały, "o powszechnym obowiązku obrony PRL".

WSzW w zakresie całokształtu działalności podlega dowódcy OW, natomiast w sprawach dotyczących realizacji zadań w zakresie obronności, należących do właściwości Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej, podlega temu prezydium.

Do zakresu działania WSzW w dziedzinie realizacji zadań sił zbrojnych należą:

- praca partyjno-polityczna;
- planowanie operacyjno-militarnej obrony obszaru województwa /założenia obronne, planowanie, kierowanie i koordynacja planowania w PSzW i DSzW/;
- realizacja przedsięwzięć z zakresu utrzymania i umacniania gotowości bojowej podległych jednostek OT;
- prowadzenie studiów operacyjnych na obszarze województwa;
- mobilizacja, pobór uzupełnień, rekrutacja, wykorzystanie rezerw osobowych i środków transportowych;
- zabezpieczenie materiałowe i finansowe;
- oraz sprawy związane z formacjami samoobrony, jednostek zmilitaryzowanych i powszechnej samoobrony ludności.

Do zakresu działania WSzW w sprawach obronności należących do właściwości Prezydium WRN i związanych z działalnością WKO, należą:

- opracowanie założeń obronnych;
- koordynacja opracowywania w poszczególnych komórkach WKO specjalistycznych części projektu planu obrony województwa;
- planowanie, organizowanie i prowadzenie szkolenia obronnego na szczeblu WKO;
- inspirowanie i współdziałanie w prowadzeniu analiz i studiów obronnych w zakresie planowania przestrzennego zagospodarowania województwa;
- koordynowanie przygotowania sił i środków przewidzianych do prowadzenia akcji ratowniczych;

- sprawowanie nadzoru i koordynowanie przedsięwzięć w zakresie szkolenia i wykorzystania operacyjnego oddziałów samoobrony i zmilitaryzowanych jednostek typu ratowniczego;
- organizowanie szkolenia kadry dowódczej i instruktorskiej terenowych i zakładowych oddziałów samoobrony /TOS i ZOS/ oraz oddziałów zmilitaryzowanych;
- współdziałanie z właściwymi organami w zwalczaniu klęsk żywiołowych, awarii i katastrof.

Po tym krótkim zapoznaniu się z zasadniczą problematyką WSzW przejdziemy obecnie do omówienia zagadnień inżynierskich występujących na tym szczeblu oraz roli jaką w tym zakresie spełnia szef zabezpieczenia inżyniersko-saperskiego.

II. ROLA I MIEJSCE SZEFA ZABEZPIECZENIA INŻYNIERSKO-SAPERSKIEGO W SKŁADZIE WSzW

Szef inżyniersko-saperskiego zabezpieczenia WSzW, podobnie jak inni szefowie służb, podlega bezpośrednio Szefowi WSzW, a pod względem działalności specjalistycznej Szefowi Wojsk Inżynierskich odpowiedniego O.W.

Zadania jakie realizuje szef inżyniersko-saperskiego zabezpieczenia WSzW wypływają z ogólnego celu i zadań jakie stoją przed ^{obroną} terytorialną województwa to jest głównie:

- zabezpieczenie biologicznego przetrwania społeczeństwa, poprzez maksymalne zmniejszenie strat ludności i środków materiałowo-technicznych;
- zabezpieczenie funkcjonowania życia społecznego w zakresie politycznym, administracyjnym, gospodarczym, militarnym;
- zabezpieczenie wyjścia wojsk operacyjnych własnych i sojusznicych na front zewnętrzny.

Z tego ogólnego celu i zadań obrony terytorialnej województwa wynikają podstawowe zadania zabezpieczenia inżynierskiego tej obrony. Do zadań tych można zaliczyć:

- udział w zapewnieniu na obszarze województwa siłami i środkami inżynierskimi skutecznej obrony przed BMR oraz likwidacji skutków jej użycia;
- udział w zapewnieniu, możliwie jak najbardziej, swobodnego przemarszu przez obszar województwa własnych i sojusznicych wojsk operacyjnych;
- udział w zapewnieniu skutecznej obrony lądowej obszaru województwa /przeciwdwersyjnej, przeciwdesantowej i ochrony granic/.

Osiągnięcie ogólnego celu i wykonanie zadań zabezpieczenia inżynieryjnego obrony województwa wymaga wykonania szeregu przedsięwzięć inżynieryjnych zarówno w okresie pokojowym jak i w okresie wojny.

III. ZADANIA ZABEZPIECZENIA INŻYNIERYJNEGO REALIZOWANE W OKRESIE POKOJU

Do zadań zabezpieczenia inżynieryjnego realizowanych w okresie pokoju zaliczamy:

- 1/ Studia obszaru województwa pod względem inżynieryjnym.
- 2/ Planowanie zagadnień inżynieryjnych w ramach planowania operacyjno-obronnego WSzW.
- 3/ Planowanie zagadnień inżynieryjnych w ramach planowania organizacyjno-mobilizacyjnego.
- 4/ Szkolenie doskonalące, po linii inżynieryjnej kadry WSzW, sztabów terenowych i szkolenie bojowe jednostek OT.
- 5/ Planowanie i kierowanie z ramienia WSzW udziałem oddziałów wojskowych i oddziałów samoobrony w akcjach zwalczania klęsk żywiołowych.
- 6/ Przygotowanie obronne, pod względem inżynieryjnym terenowych i zakładowych oddziałów samoobrony /TOS i ZOS/ oraz oddziałów zmilitaryzowanych.
- 7/ Zaopatrzenie w sprzęt i materiały inżynieryjno-saperskie jednostek wojskowych OT i sztabów terenowych.

Z kolei zostaną rozpatrzone przedstawione powyżej poszczególne zadania zabezpieczenia inżynieryjnego realizowane w okresie pokoju.

1. Studia obszaru województwa pod względem inżynieryjnym

Szef inżynieryjno-saperskiego zabezpieczenia WSzW prowadzi powyższe studia uwzględniające z punktu widzenia inżynieryjnego cechy poszczególnych rejonów województwa, mające istotny wpływ na organizację obrony. Prace z tym związane i ich wyniki mają charakter wademecum obejmującego warunki fizyczno-geograficzne i przygotowanie terenu w zakresie inżynieryjnym.

Prace studyjne wykonywane są jak gdyby w dwóch etapach. W etapie pierwszym prace mają charakter inwentaryzacyjny polegający na gromadzeniu szeregu danych uzyskiwanych z różnych komórek administracyjnych województwa oraz z Szefostwa Wojsk Inżynieryjnych OW. /WSzW nie ma żadnych sił do rozpoznania inżynieryjnego/. W etapie drugim następuje studiowanie uzyska-

nych danych, wyciąganie wniosków odnośnie zagadnień inżynierskich oraz stała aktualizacja posiadanego materiału.

Prowadzone studia obejmują następujące zagadnienia:

- charakterystykę rzek, kanałów, zapór wodnych i innych urządzeń hydrotechnicznych oraz naturalnych i sztucznych zbiorników wodnych;-
- charakterystykę istniejących mostów i przepraw promowych;
- planowane /przez OW i WSzW/ punkty przepraw oraz dogodne miejsca urządzenia różnych przepraw /w bród, desantowych, promowych, mostowych i czołgów pod wodą/ na wszystkich przeszkodach wodnych obszaru województwa;
- miejsca gromadzenia oraz charakterystykę środków żeglugi śródlądowej. Możliwości ich wykorzystania do organizacji przepraw;
- charakterystykę gleby w zakresie przejezdności terenu w różnych porach roku, wykonania prac fortyfikacyjnych, zasobności w wodę;
- punktowe ujęcia wód głębinowych oraz inne źródła wody, ich charakterystykę;
- charakterystykę obszarów leśnych pod względem zasobności w drewno, przejezdności i stopnia palności /zależnego od gatunków drzew ich nażywicowania, rodzaju poszycia itp./ oraz maskowania;
- istniejące składy drewna, tartaki, w tym ilości i asortyment drewna, możliwości przerobowe;
- lokalizację i charakterystykę obiektów fortyfikacyjnych na terenie województwa;
- lokalizację i charakterystykę innych obiektów mogących służyć za ukrycia jak wyrobiska podziemne, stare sztolnie, tunele itp.;
- maszyny inżynierskie do prac ziemnych, drogowych, budowlanych i leśnych.

2. Planowanie zagadnień inżynierskich w ramach planowania operacyjno-obronnego WSzW zagadnień

Planowanie inżynierskich w ramach planowania operacyjno-obronnego WSzW obejmuje:

- udział w opracowaniu zamiaru obrony obszaru województwa i w opracowaniu ogólnego planu obrony województwa;

- opracowanie "planu zabezpieczenia inżynieryjnego obrony województwa";
- udzielenie pomocy sztabom terenowym i jednostek OT w opracowaniu zagadnień zabezpieczenia inżynieryjnego w ramach zabezpieczenia obronnego powiatu, dzielnicy oraz planu działalności jednostek;
- bieżącą współpracę z Oddziałem Operacyjnym WSzW w zakresie opracowania dokumentacji, planowania operacyjno-obronnego, zabezpieczenia osiągania wyższych stanów gotowości bojowej przez WSzW, WKO, wykorzystania operacyjnego zmilitaryzowanych oddziałów ratownictwa technicznego;
- przeprowadzenie kontroli planowania obronnego przez sztaby terenowe według planu Szefa WSzW.

Wspomniany wyżej plan zabezpieczenia inżynieryjnego obrony obszaru województwa jest to, podobnie jak w wojskach operacyjnych mapa oraz niezbędny materiał opisowy i kalkulacyjny. Plan ten różni się jednak od planu zabezpieczenia inżynieryjnego w wojskach operacyjnych /np.: planu zabezpieczenia inżynieryjnego działań dywizji/ swoją treścią, czasem wykonania a także i objętością. Plan zabezpieczenia inżynieryjnego dywizji sporządzony jest w toku działań bojowych w bardzo ~~krótkim~~ czasie /kilku godzin/, obejmuje stosunkowo mniejszy obszar terenu, najczęściej nieznanego a po wykonaniu służy stosunkowo krótko. Plan zabezpieczenia inżynieryjnego obrony województwa sporządzany jest w okresie pokoju w stosunkowo długim czasie /kilku tygodni a nawet miesięcy/, obejmuje obszar terenu dostępnego i dobrze znanego, służy przez długi czas będąc ciągle uaktualnianym i doskonalonym. W planie tym ujęte muszą być następujące zagadnienia:

- planowane punkty przepraw i miejsca dogodne do urządzenia przepraw ze szczególnym uwzględnieniem tras przemarszu wojsk operacyjnych;
- zasoby wody /pitnej, gospodarczej i technicznej/ głównie wzdłuż tras przemarszu wojsk i planowane w związku z tym punkty zaopatrzenia w wodę;
- skutki powodziowe powstałe w sytuacji zniszczenia lub uszkodzenia zapór wodnych;
- zakres prac inżynieryjnej rozbudowy rejonów alarmowych i ześrodkowania jednostek wojskowych OT, SD WSzW i SK WKO;

- inżynieryjne przygotowanie obrony ważniejszych obiektów chronionych przez pododdziały jednostek wojskowych OT, podlegające na osłonie ich zaporami inżynieryjnymi oraz wykonaniu obiektów fortyfikacyjnych, obserwacyjnych i bojowych służących do osłony i obrony;
- zasoby materiałowe /drewno na pniu, składy drewna, tartaki, zwirowanie, piaskarnie, betoniarnie/, sposób ich wykorzystania;
- stany ilościowe i jakościowe maszyn inżynieryjnych znajdujących się w gospodarce narodowej i sposób ich wykorzystania.

3. Planowanie zagadnień inżynieryjnych w ramach planowania organizacyjno-mobilizacyjnego

Planowanie zagadnień inżynieryjnych w ramach planowania organizacyjno-mobilizacyjnego obejmuje:

- planowanie i zabezpieczenie mobilizujących się jednostek wojskowych na bazie WSzW w sprzęt i materiały inżynieryjno-saperskie;
- planowanie i kierowanie zaopatrzeniem sztabów terenowych w sprzęt i materiały inżynieryjno-saperskie według należności okresu "W".

Planowanie to obejmuje nie tylko jednostki wojsk inżynieryjnych ale i inne jednostki wyposażone w sprzęt inżynieryjny np.: jednostki budowlane, komunikacji wojskowej, budowy lotnisk. Dotyczy ono głównie takiego sprzętu jak maszyny do prac ziemnych /koparki, spycharki, zgarniarki, równiarki, zrywarki/ i maszyny do prac budowlanych /dźwigi, podnośniki taśmowe, betoniarki/.

4. Szkolenie doskonalące, bieżące z zagadnień zabezpieczenia inżynieryjnego kadry WSzW, sztabów terenowych i szkolenie bojowe jednostek OT

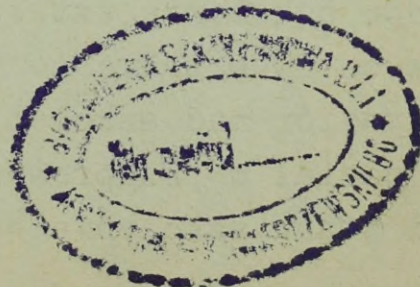
W tym zakresie szef zabezpieczenia inżynieryjno-saperskiego prowadzi zajęcia szkoleniowe z kierowniczą kadrami PSzW, DSzW i jednostek OT wchodzących w skład grupy szkoleniowej Szefa WSzW i Z-cy do spraw operacyjnych oraz zajęcia w ramach szkolenia doskonalącego i bieżącego oficerów WSzW. Opracowuje wytyczne do programowego szkolenia sztabów terenowych i pododdziałów jednostek wojskowych OT w zakresie inżynieryjno-saperskim. Sprawuje bezpośredni nadzór nad szkoleniem pododdziałów inżynieryjnych oraz bierze udział w przeprowadzonych kontrolach i inspekcjach przebiegu i stanu szkolenia bojowego jednostek wojskowych OT PSzW i DSzW.

5. Planowanie i kierowanie z ramienia WSzW udziałem oddziałów wojskowych i oddziałów samoobrony w akcjach zwalczania klęsk żywiołowych

Szef WSzW, zgodnie z regulaminem służby garnizonowej i wartowniczej, jest odpowiedzialny za całokształt spraw związanych ze sposobem wykorzystania sił i środków ze składu jednostek wojskowych i oddziałów samoobrony w akcjach zwalczania klęsk żywiołowych /akcje p.lodowa, p.powodziowa, p.pożarowa, p.śniegowa/ na terenie województwa. Z ramienia Szefa WSzW pracami tymi kieruje szef zabezpieczenia inżynieryjno-saperskiego WSzW, który w związku z tym realizuje następujące zagadnienia:

- na podstawie planu OW opracowuje plan udziału oddziałów wojskowych i samoobrony /TOS, IZOS/ w akcji przeciw lodowej i przeciw powodziowej oraz przeciw śniegowej;
- w porozumieniu z OW opracowuje plan udziału jednostek wojskowych i oddziałów samoobrony w akcji p.pożarowej /Zadanie to realizuje szef zab.inż.-sap, mimo, że nie wchodzi to w zakres jego kompetencji/;
- jest członkiem wojewódzkiego komitetu przeciwpowodziowego, bierze udział w posiedzeniach tego komitetu i z ramienia WSzW reprezentuje w nim sprawy wojska;
- w sytuacji powstania zagrożenia powodziowego, lodowego czy pożarowego kieruje akcją wydzielonych sił i środków ze składu wojska i oddziałów samoobrony;
- w toku akcji przeciw powodziowych i przeciw lodowych składa obowiązujące meldunki do sztabu OW o sytuacji na obszarze województwa.

W ramach tych zagadnień szef zabezpieczenia inżynieryjno-saperskiego realizuje także niektóre prace związane z prowadzeniem przez wojska inżynieryjne akcji oczyszczania terenów RRD z przedmiotów wybuchowych i niebezpiecznych. W okresie pokoju interesuje się tym zagadnieniem, pośredniczy w załatwianiu wielu spraw przez jednostki wojskowe w terenie i odwrotnie. W czasie wojny przyjmuje całkowity nadzór i kierowanie tą akcją na obszarze województwa.

6. Przygotowanie obrony pod względem inżynieryjnym TOS, ZOS i oddziałów zmilitaryzowanych

Przygotowanie obronne pod względem inżynieryjnym TOS, ZOS oraz oddziałów zmilitaryzowanych obejmuje:

- sprawowanie nadzoru nad szkoleniem i przygotowaniem fachowym oddziałów zmilitaryzowanych ratownictwa technicznego oddziałów samoobrony, oddziałów wydobywania wody;
- udzielenie pomocy w organizowaniu ćwiczeń dowódczo-sztabowych i praktycznych z pododdziałami tych jednostek;
- prowadzenie zajęć szkoleniowych na organizowanych przez WSzW kursach instruktorów powszechnej samoobrony i dowódców^{WW} oddziałów samoobrony.

7. Zaopatrzenie w sprzęt i materiały inżynieryjno-saperskie jednostek wojskowych OT oraz sztabów terenowych

Zaopatrzenie w sprzęt i materiały inżynieryjno-saperskie jednostek wojskowych OT oraz sztabów terenowych obejmuje:

- organizowanie i kierowanie zaopatrzeniem j.w. OT podległych WSzW w sprzęt i materiały inżynieryjno-saperskie wg. należności etatowych, tabelarycznych i szkoleniowych;
- prowadzenie /na zasadach ZT/ ewidencji przychodowo-rozchodowej sprzętu etatowego oraz bojowych i ćwiczebnych środków minersko-zaporowych przeznaczonych do zabezpieczenia programowego szkolenia;
- opracowywanie i przesyłanie do Szefostwa Wojsk Inż. OW dokumentów o charakterze ewidencyjno-sprawozdawczym zgodnie z obowiązującymi przepisami i wytycznymi sztabów nadrzędnych;
- przeprowadzanie okresowych kontroli gospodarki sprzętem i materiałami inż.-sap. w.j. OT w zakresie stanu technicznego, eksploatacji, przechowywania i konserwacji.

Po omówieniu zadań realizowanych przez szefa zabezpieczenia inżynieryjno-saperskiego w okresie pokoju zostaną rozpatrzone zadania jakie realizuje on w okresie rozprowadzania wyższych stanów gotowości bojowej a więc w okresie osiągania stanu podwyższonej gotowości bojowej oraz w okresie osiągania stanu pełnej gotowości bojowej.

IV. ZADANIA SZEFA ZABEZPIECZENIA INŻYNIERYJNO-SAPERSKIEGO
W OKRESIE OSIĄGANIA WYŻSZYCH STANÓW GOTOWOŚCI BOJOWEJ

1. Zadania szefa zabezpieczenia inżynieryjno-saperskiego w okresie osiągnięcia stanu podwyższonej gotowości bojowej obejmują:
 - ustalanie faktycznego stanu sprzętu i materiałów inżynieryjno-saperskich i bojowych środków minerskich znajdujących się w magazynach j.w. OT;
 - wydanie podległym komórkom organizacyjnym sprzętu inż.-sap. zgodnie z tabelą należności;
 - uzgodnienie z SW Inż. OW zamierzeń WKO dotyczących zrzutu wody ze sztucznych zbiorników wodnych;
 - dokonanie korekty planu dotyczącego gospodarki wodnej na zbiornikach wodnych;
 - udział w opracowaniu zarządzenia Przewodniczącego WKO w sprawie gospodarki wodnej;
 - opracowanie zarządzenia Szefa WSzW w sprawie zabezpieczenia inżynieryjnego obrony województwa.

 2. Zadania szefa zabezpieczenia inżynieryjno-saperskiego w okresie osiągnięcia stanu pełnej gotowości bojowej obejmują:
 - wydanie zarządzenia w sprawie gospodarki wodnej na sztucznych zbiornikach wodnych;
 - złożenie do SWInż. OW meldunku obejmującego prognozę sytuacji na rzekach województwa objętych wodami spływającymi ze zbiorników wodnych;
 - przekazanie powyższych danych do PSzW i sąsiednich WSzW;
 - złożenie do SWInż. OW zapotrzebowania na uzupełnienie stanu zaopatrzenia j.w. OT w sprzęt i środki inżynieryjno-saperskie;
 - zbieranie informacji od komórek WKO o stanie gotowości i mobilizowanych oddziałów układu funkcjonalnego i terytorialnego w tym głównie ZORT, ZOO, ZOWW.
- Z kolei zostaną omówione zadania zabezpieczenia inżynieryjnego realizowane na szczeblu województwa po wybuchu konfliktu zbrojnego, a więc w okresie wojny.

V. ZADANIA ZABEZPIECZENIA INŻYNIERYJNEGO REALIZOWANE W OKRESIE WOJNY

Do zadań zabezpieczenia inżynierskiego realizowanych w okresie wojny należą:

1. Zabezpieczenie inżynierskie rozwinięcia i funkcjonowania stanowisk dowodzenia i kierowania WKO i PKO;
2. Zabezpieczenie pod względem inżynierskim przegrupowania przez obszar województwa wojsk operacyjnych własnych i sojuszniczych.
3. Zabezpieczenie inżynierskie obrony przed bronią masowego rażenia.
4. Zabezpieczenie inżynierskie obrony lądowej obszaru województwa.

Krótko omówimy wymienione powyżej zadania.

1. Zabezpieczenie inżynierskie rozwinięcia i funkcjonowania stanowisk dowodzenia i kierowania.

Rozwinięcie stanowisk kierowania WKO może nastąpić na zarządzenie KOK lub na mocy decyzji przewodniczącego WKO po ogłoszeniu przez KOK stanu bezpośredniego zagrożenia państwa. Zabezpieczenie inżynierskie stanowisk kierowania i dowodzenia polega na:

- uzupełnieniu obiektów stacjonarnych niezbędnymi obiektami fortyfikacyjnymi polowymi /ukrycia i osłony dla stanu osobowego, ukrycia dla pojazdów mechanicznych i sprzętu technicznego/;
- rozbudowie stanowisk ogniowych dla ochrony i obrony;
- ustawieniu zapór inżynierskich na kierunkach zagrożonych przez działania grup dywersyjnych /zapory drutowe, minowe, sygnalizacyjne i oświetleniowe/;
- urządzeniu punktów wydobywania i oczyszczania wody;
- utrzymaniu dróg dojazdowych do stanowiska kierowania i wewnątrz stanowiska;
- maskowaniu obiektów i sprzętu.

Zadania te realizowane są przez wszystkie pododdziały wojskowe i zmilitaryzowane oraz samoobrony znajdujące się na stanowisku kierowania.

2. Zabezpieczenie pod względem inżynieryjnym przemarszu przez obszar województwa wojsk operacyjnych, własnych i sojusznicych

Sprawne i szybkie wyjście wojsk operacyjnych do działań na froncie zewnętrznym jest jednym z podstawowych zadań początkowego okresu wojny.

Zabezpieczenie sprawnego przemarszu tych wojsk przez obszar województwa będzie polegało głównie na utrzymaniu w dobrym stanie ciągów komunikacyjnych. Znaczna część tego zadania polegająca na utrzymaniu dróg i mostów stałych w stanie eksploatacyjnym będzie realizowana przez terenową służbę komunikacji i oddziały zmilitaryzowane. W przypadku zniszczenia mostów na WIŚLE i ODRZE organizowane będą przeprawy ze szczebla OW, natomiast na wszystkich mniejszych rzekach przegrupowujące się wojska operacyjne będą zmuszone organizować przeprawy dołężne we własnym zakresie przy ewentualnej pomocy jednostek zmilitaryzowanych i oddziałów powszechnej samoobrony.

Szef zabezpieczenia inżynieryjno-saperskiego WSzW posiadając dane zebrane w ramach studiów obszaru województwa będzie jakoby źródłem informacji dla wojsk operacyjnych odnośnie danych o przeszkodach wodnych, miejscach dogodnych do urządzania różnych przepraw, stanu dróg i objazdów miejscowych, materiałów i sprzętu, możliwości zaopatrzenia w wodę, dogodnych rejonów odpoczynku wojsk, warunków maskowniczych itp. Dane te pozwolą w znacznym stopniu zmniejszyć zakres prac wykonywanych przez wojska operacyjne oraz przyspieszyć wykonanie zadań. Szybkie przekraczanie średnich i wąskich przeszkód wodnych na obszarze województwa, przez wojska operacyjne, bez angażowania ich sił i środków, jest możliwe tylko w przypadku zorganizowania w województwie odpowiednich pododdziałów inżynieryjnych wyposażonych w środki przeprowo-pontonowe.

Pododdział ten mógł być wyposażony w parki pontonowe typu TMP i L PP zdejmowane z wyposażenia wojsk obrony wewnętrznej.

Obecnie przekraczanie wąskich i średnich przeszkód wodnych w pierwszych dniach przegrupowania wojska operacyjne muszą organizować w zasadzie we własnym zakresie ponieważ istniejące bądź mobilizowane jednostki układu funkcjonalnego i terytorialnego, przeznaczone do budowy i odbudowy mostów oraz organizo-

wania przepraw, na bazie np.: rejonów eksploatacji dróg publicznych, przedsiębiorstwo budowy mostów i dróg itp. nie są w stanie w wymaganym czasie zabezpieczyć budowy mostów. Jednostki te spełniające funkcje usługowe mogą niekiedy wejść do prac dopiero po kilku dniach, a czas budowy i odbudowy przez nie mostów jest stosunkowo długi i nie zabezpiecza w tym zakresie wymagań wojsk operacyjnych.

3. Zabezpieczenie inżynieryjne obrony przed bronią masowego rażenia

Zabezpieczenie to będzie obejmowało bierną obronę polegającą na ukryciu ludzi i sprzętu w schronach i ukryciach oraz udziału sił województwa w likwidacji skutków uderzeń nieprzyjaciela.

W okresie pokoju obiekty ochronne oraz obiekty dla SD i SK wykonywane są przez przedsiębiorstwa specjalistyczne w ramach planowanych inwestycji obronnych.

Szef zabezpieczenia inż.-sap. jest na obszarze województwa gospodarzem obiektów fortyfikacyjnych pozostałych z okresu II wojny światowej i posiada ich pełną dokumentację. W okresie wojny jest inspiratorem i sprawuje nadzór techniczny nad budową różnego rodzaju polowych obiektów fortyfikacyjnych uzupełniających obiekty typu stałego. W stosunku do jednostek OT podległych WSzW planuje i daje wytyczne oraz sprawuje nadzór nad fortyfikacyjną rozbudową rejonów rozmieszczenia tych jednostek na podobnej zasadzie jak szef saperów dywizji w stosunku do oddziałów dywizji/.

W ramach likwidacji skutków użycia bmr, na obszar województwa szef zabezpieczenia inż.-sap. może być zaangażowany /w powołanych różnych organach/ do kierowania tą akcją w określonych rejonach a w przypadku bezpośredniego zaangażowania pododdziałów i sprzętu inż.-sap. będzie sprawować bezpośredni nadzór nad ich pracą po linii fachowej.

4. Zabezpieczenie inżynieryjne obrony lądowej obszaru województwa

Obrona lądowa obszaru województwa obejmuje: obronę przeciwdywersyjną, obronę przeciwdesantową oraz ochronę granicy państwowej w województwach nadgranicznych.

Obronę przeciwdywersyjną można rozpatrywać jako czynną i bierną. Do organizacji i prowadzenia obrony przeciwdywersyjnej

terytorium PRL jest przeznaczone głównie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i podległe mu organa oraz jednostki WOWewn.

Pododdziały i oddziały OT podległe WSzW tylko w sporadycznych przypadkach będą brały udział w zwalczaniu czynnym grup i oddziałów dywersyjnych i to w ograniczonym zakresie. W tym przypadku zabezpieczenie inżynieryjne będzie polegało głównie na zabezpieczeniu ruchu i manewru własnym pododdziałom.

W ramach biernej obrony przeciwdywersyjnej gdy pododdziały i oddziały OT będą wykorzystane do zabezpieczenia ważniejszych obiektów na obszarze województwa /niezabezpieczonych przez jednostki WOWewn./ zabezpieczenie inżynieryjne będzie polegało na:

- osłonie zabezpieczanego obiektu, głównie na zagrożonych kierunkach, zaporami inżynieryjnymi oraz minami sygnalizacyjnymi i oświetleniowymi;
- wykonaniu polowych obiektów fortyfikacyjnych do obrony tego obiektu, /okopy, ukrycia, odcinki transzei i rowów łączących/;
- przystosowaniu poszczególnych budynków lub u ich zespołów do bezpośredniej osłony i obrony.

Prace te będą wykonywane przez specjalnie do tego celu wydzielone pododdziały ze szczebla województwa najczęściej jednak przez siły ze składu osobowego osłanianego obiektu. Zadaniem szefa zabezpieczenia inż.-sap. WSzW w tym zakresie będzie opracowanie zasad i sposobów zabezpieczenia inżynieryjnego osłony i obrony ważnych obiektów, udzielenie wytycznych w zakresie zabezpieczenia inżynieryjnego dowódcom pododdziałów wydzielonych do osłony i obrony, zabezpieczenie tych prac pod względem sprzętowym i materiałowym a także kontrola ich realizacji.

Zabezpieczenie inżynieryjne działań przeciwdesantowych będzie występowało tylko wówczas, gdy pododdziały i oddziały podległe WSzW będą brały w tych działaniach czynny udział. W województwach nadmorskich /Szczecin, Koszalin, Gdańsk/ będzie to najczęściej związane z działaniami przeciw desantom morskim i powietrznym w pozostałych województwach tylko przeciw desantom powietrznym. Zabezpieczenie inżynieryjne tych

działań będzie w swej treści takie same jak w wojskach operacyjnych i oddziałach WOWewn prowadzących te działania.

W tym przypadku szef zabezpieczenia inż.-sap. WSzW będzie w tym zakresie spełniał rolę szefa saperów związku taktycznego wykonując równocześnie inne zadania związane z zabezpieczeniem województwa.

Bibliografia

Materiały uzyskane z WSzW Kraków i Warszawa.

Wykonano w 30 egz.

Egz. Nr 1-30 B. Tajna

Wyk. ppłk Mydlowski

Druk. J. J. dn. 6.09.72 r.

Nr ks. 01126/02263/WW

Kor. J. S.

Zadania zabezpieczenia inżynierskiego obrony województwa.

A. Zadania realizowane w okresie pokoju.

1. Studia obszaru województwa pod względem inżynierskim.
2. Planowanie zagadnień inż. w ramach planowania operac. - obron. i erg.-mob. WSzW.
3. Planowanie i kierowanie z ramienia WSzW udziałem oddziałów wojskowych i samoobrony w akcjach zwalczania kłesk żywiołowych.
4. Szkolenie doskonalące po linii inż. kadry WSzW sztabów terenowych /PSzW i DEzW/ oraz szkolenie bojowe jednostek OT.
5. Przygotowanie pod względem inż. terenowych i zakładowych oddziałów samoobrony /TOS i ZOS/ oraz oddziałów zmlitaryzowanych.
6. Zaopatrywanie w sprzęt i mat. inż. jednostek wojskowych OT i sztabów terenowych.

B. Zadania realizowane w okresie wojny.

1. Zabezpieczenie inż. rozwinięcia i funkcjonowania stanowisk dowodzenia i kierowania /WKO i PKO/.
2. Zabezpieczenie pod względem inż. przegrupowania przez obszar województwa wojsk operacyjnych własnych i sojusznicznych.
3. Zabezpieczenie inż. obrony przed bronią masowego rażenia.
4. Zabezpieczenie inż. obrony lądowej obszaru województwa.
5. Zaopatrywanie w sprzęt i mat. inż. jednostek wojskowych OT i sztabów terenowych.

Zadania szefa zabezpieczenia inżynierijno-saperskiego WSzW w okresie osiągania wyższych stanów gotowości bojowej.

A. W okresie osiągania stanu podwyższonej gotowości bojowej.

1. Ustalenie stanu sprzętu i materiałów inż. w podległych jednostkach i sztabach.
2. Wydanie podległym komórkom organizacyjnym sprzętu inż. zgodnie z tabelą należności.
3. Uzgodnienie z SWInż OW zamierzeń WKO dot. zrzutu wody ze sztucznych zbiorników.
4. Dokonanie korekty planu dot. gospodarki wodnej na zbiornikach wodnych.
5. Zebranie aktualnego stanu wód na rzekach województwa i przekazanie ich do OW.
6. Opracowanie zarządzenia szefa WSzW w sprawie zabezpieczenia inżynierijnego obrony województwa.

B. W okresie osiągania stanu pełnej gotowości bojowej.

1. Wydanie zarządzenia w sprawie gospodarki wodnej na sztucznych zbiornikach wodnych.
2. Złożenie do SWInż OW meldunku o aktualnym stanie wód oraz prognozy sytuacji na rzekach województwa objętych wodami spływowymi. Przekazanie tych danych do PSzW i sąsiednich WSzW.
3. Złożenie do SWInż OW zapotrzebowania na uzupełnienie stanu zaopatrzenia w sprzęt i środki inżynierijne.
4. Zbieranie informacji od komórek WKO o stanie gotowości mobilizowanych oddziałów układu funkcjonalnego i terytorialnego przeznaczonych do wykonywania zadań zabezpieczenia inżynierijnego.
5. Dokonanie ewentualnej korekty w planie zabezpieczenia inżynierijnego obrony województwa.

1445043

Województwo Śląskie
Urząd Wojewódzki Zarząd Województwa
Wrocław